

Kuntavaaliteesit vuodelle 2017 /VTKL hallitus 27.10.2016

Vaalipäivä su 9.4. ja ennakkoäänestys 29.3.- 4.4.2017

Vanhustyön keskusliitto (VTKL) toimii ikääntyneiden ihmisten ja vanhusten hyväksi työtä tekevien runsaan 340 jäsenjärjestön katto- ja edunvalvontaorganisaationa. Jäsenistä noin 200 tuottaa ikääntyneille ihmisille monipuolisia asumispalveluita, kuntoutusta, kotihoitoa sekä muita palveluita. Kolmannen sektorin toimijoina monet järjestöt ovat toimineet paikkakunnillaan vuosikymmeniä, jopa yli vuosisadan tullen paikkakuntalaisille tutuiksi myös monipuolisesta vapaaehtoistoiminnasta ja kuntayhteistyöstä. Järjestöissä kehitetyt uudet toimintamallit ovat olleet useasti lähtökohtana myös kuntien vanhustalvelujen kehittämiseen ja keino vastata niihin ihmisten inhimillisiin tarpeisiin, odotuksiin ja hätään, mitä lakisääteiset palvelut eivät kata.

Järjestöjen rooli on palvelutuotannon lisäksi merkittävä

1. ikääntyneiden ihmisten auttamisessa tilanteissa, missä ihmiset eivät joko ole julkisten palvelujen tai tukien piirissä tai näissä tukimuodoissa on aukkoja.
2. niiden tarjotessa monipuolisia mahdollisuuksia kansalaisille mielekkääseen tekemiseen ja kanssaihminen auttamiseen mm. vertais- ja vapaaehtoistoiminnan avulla.
3. niiden toteuttaessa myös kehittämishankkeita uusien toimintamallien ja –käytäntöjen luomiseksi.

Muuttuvassa sote-järjestelmässä VTKL pitää tärkeänä seuraavia kunnallispoliittisia sisältöjä:

1. Järjestöjen ja kuntien yhteistyötä ikääntyneiden ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi tulee vahvistaa konkreettisten toimintakäytänteiden avulla. Kunnissa tulisi vahvistaa:

- kansalaisjärjestöjen taloudellisia ja toiminnallisia työskentelyedellytyksiä
- yhteistyötä ja osallistumista järjestöjen toteuttamien kehittämishankkeiden valmisteluun, toteutukseen sekä kehitettyjen toimintamallien käyttöönottamiseen.

2. Kuntien ja järjestöjen yhteistyötä tulee lisätä ikääntyneiden ihmisten lähipalvelujen takaamiseksi

- kunnilta odotetaan vanhustalvelujen hankintakäytäntöjä, joissa

- voidaan turvata pienten ja keskisuurten järjestöjen säilyminen paikkakunnan palvelujen tuottaja mm. suora hankintojen avulla

- lähtökohtana on ikääntyneen ihmisen oma tahto hoitopaikan tai palvelun tuottajan valinnasta jo ennen hankintajärjestelyihin ryhtymistä

3. Kuntien toiminnassa tulisi lisätä ja kehittää ikääntyneiden ihmisten oppimisen mahdollisuuksia

Maakunta- ja sote-uudistuksessa kunnissa säilynee sekä sivistykseen että hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät tehtävät. Samalla korostetaan kunkin ihmisen omavastuuta. Oman hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden ylläpitäminen edellyttävät kiinnostusta hyvinvointiin liittyvästä tiedoudesta, kykyä hankkia tietoa ja arvioida tiedon luotettavuutta. Näiden toteutumiseksi tarvitaan ohjausta ja rohkaisua asioida eri tietojärjestelmissä. Kotona asuminen mahdollisimman pitkään onnistuu hyödyntämällä nykyistä enemmän asuntojen muutostöitä sekä hyvinvointi- ja terveysteknologiaa.

Elinikäisestä ja elämänlaajuisesta oppimisesta on tullut entistä enemmän myös oman hyvinvoinnin, osallisuuden ja itsenäisen selviytymisen edellytys.

- kuntien tulisi ylläpitää ja laajentaa ikääntyneiden ihmisten oppimisen mahdollisuuksia sekä luoda kunnissaan oppivaan vanhuusikäen kannustavaa kulttuuria.